

ธนาคารออม

ธนาคารแห่งภูมิภาค

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มูลนิธิพัฒนาไท
Pattanathai foundation

ธนาคารออม
ธนาคารแห่งภูมิภาค

ความเป็นมาของธนาคารสมอง

สืบเนื่องจากพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณพระราชทานในที่ประชุมมหาสมาคม ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เนื่องในโอกาสมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งมีประเด็นรับสั่งเกี่ยวกับเรื่อง **"ธนาคารสมอง"** โดยการนำผู้ที่เกษียณอายุแล้ว แต่ยังมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ มาช่วยงานด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ

คณะรัฐมนตรีสนองพระราชดำริดังกล่าว โดยมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ **มอบหมายให้ทุกกระทรวง สํารวจทรัพยากรบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วด้วยการลาออกหรือเกษียณอายุ** แต่ยังมีสุขภาพดี มีความรู้ ความสามารถในการประดิษฐ์ คิดค้น การวิจัย หรือการพัฒนาประเทศ มีความพร้อมและสมัครใจเป็นวุฒิสมาชิกธนาคารสมอง

ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นหน่วยทะเบียนกลางธนาคารสมอง มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลจัดทำบัญชีหรือทำเนียบผู้ทรงคุณวุฒิ จำแนกเป็นสาขาตามความเหมาะสม และเป็นหน่วยประสานเชื่อมโยงกับเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อให้วุฒิสมาชิกธนาคารสมองมาช่วยงานที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน ชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

ตำนานารอนุรักษ์ และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

ชมรมศิษย์เก่าขอนแก่น : เยาวชนไทยรวมใจสืบสานศิลปปะงานโขน

วุฒิสภาธนาคารออมสิน กรุงเทพมหานคร

ได้จุดประกายศิลปปะโขนให้มีชีวิตในหัวใจเยาวชน
บางขุนเทียน โดยร่วมมือกับคนในชุมชน ก่อตั้ง
"ชมรมศิษย์เก่าขอนแก่น" ในปี ๒๕๕๖
เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนด้อยโอกาส
ได้เรียนรู้และฝึกฝนศิลปปะการแสดงโขน
โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย พร้อมปลูกฝังความภาคภูมิใจ
ในรากเหง้าทางวัฒนธรรมไทยอย่างยั่งยืน

ตำนานารอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากจนเกษตร..สู่การยกระดับพื้นที่สีเขียวเพื่อรับมือโลกร้อน

วุฒิสภาธนาคารออมสิน จังหวัดฉะเชิงเทรา

ได้รวมกลุ่มขับเคลื่อนการทำ "วนเกษตร" เพื่อสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว
โดยขยายพื้นที่ป่าชุมชนตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ และได้ยกระดับการดำเนินงาน
ให้สอดคล้องกับแผนนโยบาย BCG รวมทั้งขยายเครือข่ายไปสู่ระดับภูมิภาค
ในรูปแบบ "เครือข่ายวนเกษตรภาคตะวันออก" ในปี ๒๕๖๓

ด้านการส่งเสริมอาชีพ รายได้ และพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก นำผ้ามัดหมี่เป็นแรงบันดาลใจพัฒนาอาชีพ

วุฒิสภาธนาคารออมสิน จังหวัดบุรีรัมย์

ได้นำความงดงามของผ้ามัดหมี่มาเป็นแรงบันดาลใจพัฒนาอาชีพ
และรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยร่วมกับภาคีเครือข่าย พัฒนากิจกรรม
การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การทอผ้า และออกแบบลวดลายผ้า

ต่อยอดลวดลายผ้าชิ้นต้นแดง ซึ่งเป็นผ้าดั้งเดิมของบุรีรัมย์ เกิดเป็น
"ผ้าลายขັນหมากทอง" และต่อยอดสู่การทำ "ผ้าบาติกลายขັນหมากทอง"
ที่ช่วยสร้างมูลค่าและรายได้เพิ่มให้กับคนในพื้นที่

โดยในปี ๒๕๕๘ ได้จัดตั้ง "กลุ่มอนุรักษ์หม่อนไหมไทย
(หัตถกรรม) บ้านหินโคน" ยกระดับพื้นที่สู่หมู่บ้าน
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืน
ในการประกอบอาชีพ

ด้านการพัฒนาเพื่อเสริมสร้าง ชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

จากฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ...สู่ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองบ้านทุ่งไต้หมี

วุฒิสภาธนาคารออมสิน จังหวัดพัทลุง

น้อมนำพระราชดำริส "โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ" มาประยุกต์ใช้
ในการพัฒนาชุมชน "บ้านทุ่งไต้หมี" ให้เป็นแหล่งผลิตอาหารเพื่อให้คนในชุมชนสามารถ
เลี้ยงดูครอบครัวได้อย่างมั่นคง

โดยร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่จัดตั้ง "สภาผู้นำชุมชน" เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน
แผนพัฒนาชุมชนนำไปสู่การจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งจัดตั้งกองทุนและตลาดนัดชุมชน
เพื่อเพิ่มช่องทางสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และต่อยอดเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน

ดำเนินการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และสุขภาพที่ดี

สานต่อการดูแลสุขภาพพบหน้าภูมิปัญญา

วุฒิสภาสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

ได้รวบรวมและสืบสานภูมิปัญญาตำรับยาแพทย์แผนไทย จากพืชสมุนไพรพื้นบ้านภาคเหนือ และก่อตั้ง **"โรงเรียนพัฒนาปัญญาไท"** เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ การดูแลรักษาสุขภาพด้วยตนเอง ผ่านหลักสูตรแพทย์แผนไทยที่หลากหลาย ต่อยอดสู่ตำรับยาสมุนไพร **"ยาห้าราก"** หรือ **"เบญจโลกวิเชียร"** ให้อยู่ในรูปแบบสารสกัดสเปรย์ดราย เป็นรายแรกของประเทศไทย

ดำเนินการพัฒนาทักษะ ความสามารถ และส่งเสริม ศักยภาพมนุษย์

จากภูมิปัญญาสู่การพัฒนาคุณภาพมนุษย์

วุฒิสภาสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม

ร่วมกับภาคีเครือข่ายพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของชุมชน อาทิ บ้านเรียนอิมบุนญา บ้านเรียนไอน้ำ และร้านข้าวใหม่ปลามัน (อัมพวา) ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่มี **การจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เชื่อมโยงกับบริบทชุมชน** เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้สามารถอยู่ในชุมชนบ้านเกิดได้อย่างยั่งยืน

ธนาคารสมอง

ธนาคารแห่งภูมิปัญญา

brainbank.nesdc.go.th

มูลนิธิพัฒนาไท

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทร ๐-๒๒๘๒-๙๙๖๗, ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๑๒, ๓๕๒๔

Email : brainbank@nesdc.go.th